

STUŽIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

D-Per

249/1960

1319600003,5

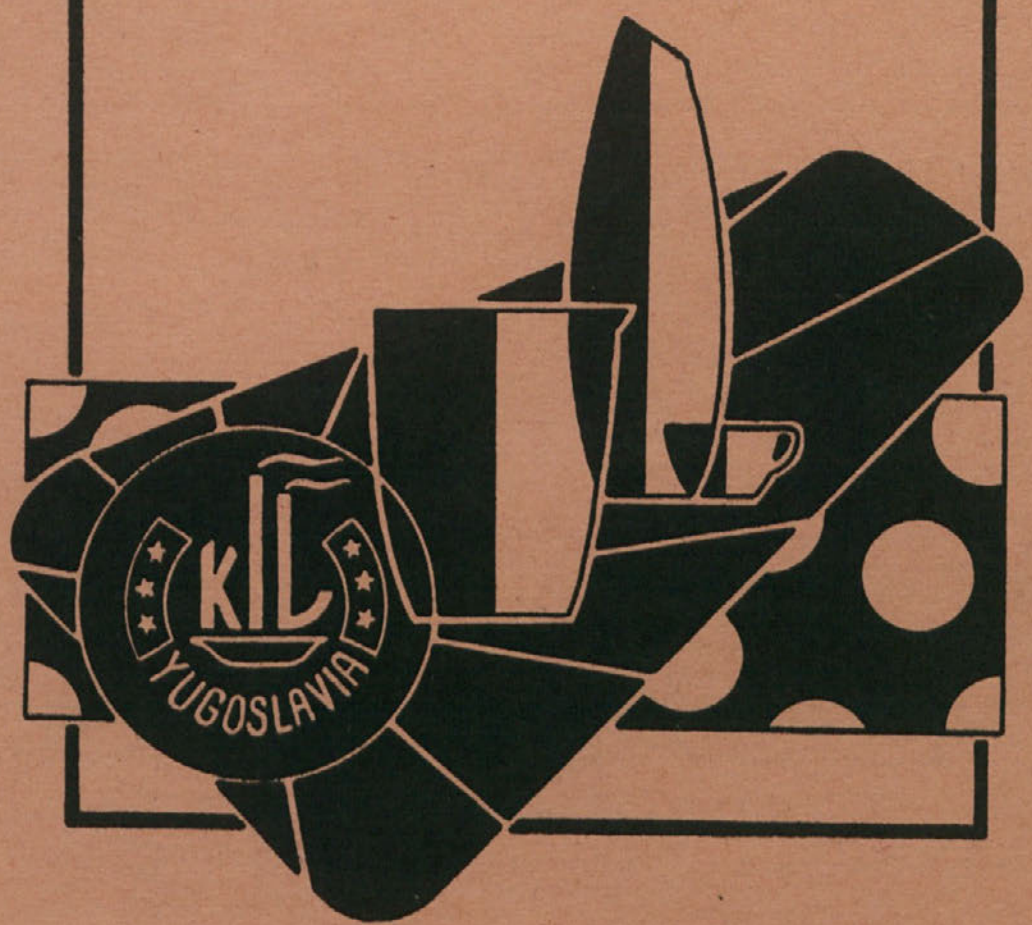
COBI

OSREDNJA KNJ. CELJE

L. 4 št. 5

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje-Celje

V s e b i n a :

1. 1. maj - naš praznik - F. Tilinger
2. Naša mladinska organizacija - M. Šuler
3. Pred volitvami v Delavski svet - F. Oblak
4. Kakšen naj bo član delavskega upravljanja in kakšno naj bo njegovo delo - K. Vitanc
5. Proizvodnja keramike za gospodinjstvo po podjetjih v lanskem letu - F. Tilinger
6. Proizvodnja sanitarne keramike v letu 1959 - F. Tilinger
7. Kaj se bo zgodilo s starimi predornimi pečmi - M. Kralj
8. Prestavitev slikarne za dekorativno (nadloščeno) slikanje
9. Ureditev tovarniškega bifeja - M. Mežnar
10. Kaj nam kažejo dosežani rezultati z domačim loščem - I. Jakop
11. Zamenjava poljske gline "Saraurer G2" z domačo glino "Dubrava" - I. Jakop
12. Premije in presežek od 1. IV. do 31. XII. 1959 - J. Rancinger
13. Gibanje delovne sile v I. četrtletju - Z. Godler
14. O libojskem kinu - Z. Godler
15. Potniki v službi komerciale - R. Šloser
16. Vpliv zvišanih tovarnin in cen surovinam na lastno ceno - R. Šloser
17. Zakaj izvažamo - R. Šloser
18. Še nekaj misli o pravilnikih - E. Polanc
19. Ali že veste ... ?
20. "Sodobno gospodinjstvo" št. 2/1960
21. Vprašajte - odgovarjamo
22. Humor - E. P.

. . . o . . .

1. MAJ - NAŠ PRAZNIK

Letos je minilo 70 let, odkar je socialistični kongres v Parizu sprejel sklep, da se 1. maj praznuje kot praznik dela - kot praznik delovnih ljudi, kateri so bili dolga stoletja brez vsakih pravic. Na žalost so še danes milijoni delovnih ljudi po svetu, ki so navadno orodje delodajalca in niso dosegli niti svojih osnovnih človeških pravic.

Spomnimo se za primer samo nedavnih dogodkov v Južnoafriški uniji. Toda tudi tega bo enkrat konec. Tudi ti ljudje spoznavajo, da je treba zgraditi človeku boljši - pravičnejši svet, kjer bo kruha za vse dovolj in bo merilo za plačilo le delo.

Vsem tem delovnim ljudem želimo ob našem skupnem prazniku veliko uspeha v njihovi borbi.

Mi bomo 1. maj praznovali kot praznik naših delovnih zmag, kot praznik našega gospodarskega in družbenega napredka. Pri tem pa se bodo vsaj starejši, ki še to pominjajo, spominjali borbe naših delovnih ljudi za svoje pravice. Spominjali se bodo stavk, protestnih zborovanj, pohodov in še raznih drugih oblik težkega razrednega boja. Te spomine pa bo lahko spremljala zavest, da je ta boj bil kronan z uspehom in da gre ravno temu

boju velika zasluga, da lahko letošnji 1. maj že petnajstič slavimo v svobodni domovini.

Vsem članom kolektiva, kakor tudi vsem drugim delovnim ljudem želimo, da bi 1. maj preživeli v najveselejšem razpoloženju.

Franjo Tilinger

NAŠA MLADINSKA ORGANIZACIJA

Delo naše mladinske organizacije nam otežkoča predvsem to, da prihaja naša mladina iz vseh krajev občine, nekateri pa tudi izven nje. Če upoštevamo, da sestavljajo našo organizacijo v večini vajenci, katerih prva naloga je učenje, lahko ocenimo delo naše mladine pohvalno. Posebno se je izkazala z udarniškim delom pri gradnji predorne peči, saj so mnogi mladinci in mladinke med tistimi, ki so pokazali največ razumevanja o potrebi akcije za udarniško delo in s tem prispevali delež k napredku podjetja. Prepričani smo lahko, da bo tudi v bodoče mladina tista, katera bo ob priliki prostovoljnega dela prva z razumevanjem pristopila k tej akciji. Najboljšim mladincem oziroma tistim, kateri so prispevali največji delež k gradnji peči, je podjetje obljubilo izlet. Tovariši, ki pridejo v poštev, se še niso dokončno odločili za kraj in čas izleta, upamo pa, da bomo to priliko dobro iskoristili.

Poleg tega naša mladina pohvalno dela v raznih organizacijah, kot so: DED Svoboda, LT, pri strelski družini itd.

Z večjo povezavo bi naša mladinska organizacija dosegla mnogo boljše uspehe, tako pa moramo žal ugotavljati, da je bil pred kratkim prvi mladinski sestanek in da se tudi odbor še ni sestel. Toda kdo je tega kriv? Predsednik? Ne, predsednik sam ne more izvrševati nalog, ki stojijo pred mladino, le s pomočjo nas vseh, s pomočjo naše zavesti bomo želi zaželene uspehe. Tudi pobiranje članarine je odvisno od zavesti mladincev, zato ne sme biti to eden izmed problemov mladinske organizacije.

Zamujeno ne moremo popraviti, lahko pa popravimo napake, katerih se zavedamo.

Na sestanku smo izvolili člane komisij, ki bodo delali na raznih področjih mladinskega dela, kot: v komisiji za ideološko - politično znanstveno delo, v komisiji za ankete in drugod.

Potrebno je tudi, da je vsak mladinec upoznan s samo-

upravljanjem podjetja, z rekonstrukcijo tovarne in podobno. Zato bomo v kratkem izvedli primerna predavanja. Sestal se bo tudi odbor, ki bo sestavil načrt dela naše mladinske organizacije ter začel s predsednikom na čelu opravljati svoje naloge.

Minka Šuler.

PRED VOLITVAMI V DELAVSKI SVET

Volitve v Delavske svete so letos še posebnega pomena, ker obhajamo 10 - letnico delavskega upravljanja. Zgodovinski datum 12. september 1950, ki je vklesan v našo spominsko ploščo, resnično predstavlja za nas prelom z birokratskim upravljanjem podjetij in sprošča vse tiste iniciative, ki do takrat niso mogle priti do popolne voljave.

Po desetih letih si kljub pomanjkljivosti, ki so jih imeli vsi delavski sveti in upravni odbori v tem času, ne moremo več zamisliti upravljanje podjetja po komarkoli drugem kot po tistem, ki ima za to edino pravico, to je kolektiv in njegovi organi. Po zakonu smo dolžni letos izvoliti nov delavski svet do 31. maja. Zato je potrebno, da že sedaj mislimo na to, kdo bo kandidiral, kajti od dobrega delavskega sveta je v precejšnji meri odvisno dobro gospodarjenje v podjetju.

Kandidatno listo bo tudi letos postavila sindikalna podružnica, lahko pa jo postavi tudi 46 predlagateljev. Zakon nanreč določa, da lahko postavijo popolno kandidatno listo delavci, katerih pa mora biti najmanj eno desetino od vseh volilnih upravičencev. Nepopolno kandidatno listo pa lahko postavi polovico manj predlagateljev. Vse kandidatne liste morajo biti predložene volilni komisiji vsaj sedem dni pred volitvami. Pred volitvami je še ena važna stvar, nanreč seznan volivcev. Vsakdo, ki bi ponotona izpadel iz seznama volivcev, ki bo pred volitvami izobešen, pa tega ne bi pravočasno sporočil volilni komisiji ali komisiji za sestavo seznama volivcev, ne bo mogel voliti, pa četudi ima vse ostale volilne pravice. Voliti tudi ne morejo tisti, ki jim na dan volitev poteče delovno razmerje, ali tisti, ki nimajo splošne volilne pravice, nadalje vsi tisti, ki so honorarno zaposleni ne glede na delovni čas, vsi vojniki ne glede na to, da že imajo splošno volilno pravico.

Kdo ne more kandidirati v delavski svet ?

1. vsi tisti, ki niso vpisani v seznan volilcev
2. člani volilne komisije
3. direktor podjetja

Kandidatura za upravni odbor:

1. najmanj tričetrtine kandidatov za upravni odbor morajo biti delavci
2. v novi upravni odbor se lahko voli največ ena tretjina članov starega upravnega odbora
3. nihče ne more biti član upravnega odbora več kot dve leti zaporedoma
4. v upravni odbor ne more kandidirati predsednik delavskega sveta, direktor podjetja in člani volilne komisije za volitve v upravni odbor.

KAKŠEN NAJ BO ČLAN DELAVSKEGA UPRAVLJANJA
IN KAKŠNO NAJ BO NJEGOVO DELO

Praksa desetletnega sanoupravljanja v gospodarstvu nam je potrdila idejno pravilnost kvalitetne spremenbe v sistemu upravljanja, na drugi strani pa nam ekonomska sposobnost in proletarska zavest nudita vse pogoje za še večje uspehe in izpopolnjevanje sistema dela in vloge posameznika v kolektivnem načinu gospodarjenja. Za razvijanje takšnih misli sta nam čas pred volitvami novih članov DS in delavski praznik vsebinsko najprimernejša.

Ugotavljamo, da je delo upravnih organov v našem podjetju na zadovoljivi višini, v podkrepitev temu dejstvu je naše gospodarsko in socialno stanje. Toda naš ogromni gospodarski razvoj zahteva pospešeno razvijanje strokovnosti in družbene zavesti, sicer ne moremo dojemati bistvenega pomena spremenb, ki se kot ekonomska nujnost pojavljajo na področjih proizvodnje, upravljanja in delitve, in nas čas enostavno prehiteva.

Če izražamo tezo, kakšno naj bo naše bodoče delo, ne mislimo za neke nove oblike dela v upravljanju, utrditi pa moramo osnovno značilnost; vsak član kolektiva se naj zaveda dvojne funkcije v odnosu do dela, da nastopa na eni strani kot neposreden proizvajalec, a na drugi strani istočasno kot upravljalalec. Obe funkciji pa sta združeni v odgovornosti do družbe. To pomeni, da s spoznavanjem gospodarskih potreb družbe, podjetja in neposredne komunalne enote vsak član razumno odloča o razmerju delitve ustvarjenega dohodka, da nadalje dela za zniževanje stroškov proizvodnje z istočasnim dviganjem produktivnosti dela ob manjšanju fizične delovne moči. To je osnovnega pomena pri stabiliziranju odnosa med denarnim in blagovnim fondom.

Kot nadomestilo temu delu pa nastopa na loga, iskati popolnejše oblike nagrajevanja po vloženi družbeno potrebni delu. Dosedanje izkušnje nas uvrščajo z vseni obračunskimi elementi v drugo fazo naprednejše delitve osebnih dohodkov. Pred seboj imamo še dve odločilni fazi: enoto proizvoda in ekonomske enote, lahko seveda v kombiniranih variantah. In to delo, ki je pač najvažnejše, naj nas tudi združuje v kolektivnem sodelovanju. Vsaka konstruktivna ideja bo zelo zaželena in potrebna, ker v tej razvojni fazi ne bo več strogo predpisanih in z odločbo določenih prejenkov, temveč se bodo vsi rezultati merili z ekonomskim dosežkom.

Karel Vitanc.

PROIZVODNJA KERAMIKE ZA GOSPODINJSTVO PO
PODJETJIH V LANSKEM LETU

V lanskem letu je domača industrija izdelala 641 ton keramike za gospodinjstvo več, kot v letu 1958. Poleg tega je bistveno razširila asortiman izdelkov, kar vse predstavlja lep napredek jugoslovanske keramične industrije.

Poglejmo, kako je videti porast proizvodnje po posameznih podjetjih:

Podjetje	1958	1959	Indeks
1. "Boris Kidrič" Titov Veles	2.246	2.654	118
2. "Jugokeranika" Zaporešič	855	1.205	140
3. Keranična industrija, Liboje	1.571	1.689	107
4. "Keranika" Zaječar	276	141	51
5. "Dekor" Ljubljana	18	ni podatkov	
6. "Svit" Kamnik	1	0.5	50
7. Ostali	81	ni podatkov	
S k u p a j :	5.048	5.689,5	113,6

Analiza realizacije proizvodnje na tržišču nam kaže, da je ta za skoraj 10% višja kot proizvodnja. Iz tega sledi jasen zaključek, da nismo sanč ni prešli v novo leto z zelo nizkimi zaloganami, tenveč tudi druga keranična podjetja.

Franjo Tilinger.

PROIZVODNJA SANITARNE KERAMIKE V LETU 1959.

Proizvodnji sanitarne keramike se še nismo odpovedali, čeprav je trenutno ne proizvajamo. Po vsaj verjetnosti bomo že prihodnje leto podvzeli resne ukrepe za ponovno osvajanje te proizvodnje.

Poglejmo kakšna je bila realizacija proizvodnje v lanskem letu:

Podjetje	1958	1959	Indeks
1. "Keranika" Mladenovac	907	1262	139
2. "Jugokeranika" Zaporešič	649	884	137
S k u p a j :	1556	2146	138

Še bolj kot proizvodnja je porastla realizacija na tržišču, in to za 58%. Tenu lahko sledi jasen zaključek, da so se zaloge zmanjšale na minimum in da bo tudi našo predvideno proizvodnjo sanitarne keramike mogoče realizirati na tržišču.

Franjo Tilinger

KAJ SE BO ZGODILO S STARIMI PREDORNIMI PEČMI

Stare predorne peči bodo v naslednjih letih popravili in predelali v "nufl" peči. Ena od teh peči bo služila za žganje dekorativnih izdelkov, oz. kakor se v tovarni omenja za nadloščeno žganje. Ta peč bo tudi modernizirana, saj bo naprava za potiskanje vozičkov v peč na električni pogon, tako dane bo potrebno vozičke potiskati v peč ročno, kakor se to vrši danes. Izdelki se bodo žgali na šanetnih ploščah. Kapaciteta preurejene tunelske peči bo za štirikrat večja od današnje peči za žganje dekorativnih izdelkov.

Druga tunelska peč, katere bo preurejena v letu 1962, ravno tako predelana v "nufl" peč, bo služila za biskvitno in drugo žganje.

Milan Kralj

PRESTAVITEV SLIKARNE ZA DEKORATIVNO (NADLOŠČNO) SLIKANJE

Kakor je že znano, se bo vajenski oddelek v letošnjem letu preselil v prostore današnje livarne in modelarne. Da bi se čimprej zmanjšal transport v oddelek slikarne za dekorativno slikanje, smo se odločili, da bomo slikarno za dekorativno slikanje preselili v prostore današnjega vajenskega oddelka. Ta novi prostor slikarne bo tudi večji, tako da bo možno uvesti deljeni način dela oz. da se bo delo odvijalo po načinu tekočega traka.

Za transportiranje slikanih in neslikanih izdelkov bo služilo ročno dvigalo, katero bo povezovalo slikarno za slikanje s ponočjo brizga s slikarno za dekorativno slikanje.

Prostore, ki služijo danes za slikanje dekorativnih izdelkov, bomo preuredili za bife. S tem bodo izboljšani pogoji preskrbe bifeja, saj je današnji prostor vlažen in ni nogoče v njen shranjevati prehranbenih artiklov. Poleg tega bo podjetje v letošnjem letu nabavilo hladilnik, kar bo seveda onemogočilo še boljše obratovanje bifeja.

V novem bifeju bodo tudi nameščene nize, tako da bo možno delavcu svojo malico jesti v higienskem prostoru.

Iz navedenega je razvidno, da ima uprava podjetja veliko skrb za izboljšanje prehrane delavcem.

Milan Kralj.

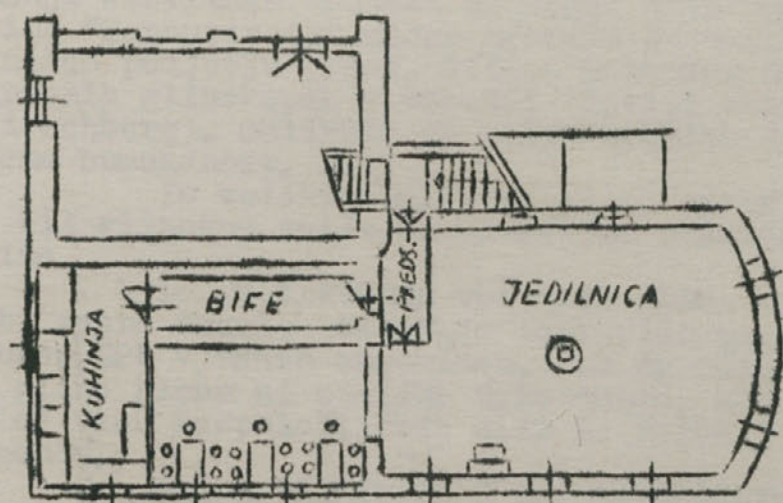
UREDITEV TOVARNISKEGA BIFEJA

Bife, ki ga imamo sedaj v tovarni, je premajhen, istočasno pa tudi prostori niso primerni predvsem zato, ker so vlažni, slabo osvetleni, premalo zračni. Pomanjkljiva pa je tudi v njem oprema predvsem omare, mize in hladilna naprava, za katero lahko rečemo, da je sploh ni. Zaradi tega, ker bife ni primerno urejen, je tudi postrežba slabša. To predvsem občutimo v poletnih mesecih, ko ni mogoče dobiti prepotrebni živil samo zaradi vročine, ker se bi ta zaradi neprimernega skladišča kmalu pokvarila. Vse to pa najbolj občutijo delavci, ki si ne morejo kupiti prepotrebne malice.

Uprava podjetja pa je že dalj časa imela namen, urediti primernejše prostore za bife, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo mogoče tega planirati.

V letošnjem letu pa se je podjetje resno lotilo tega problema in izdelalo potrebne načrte za obnovitev že obstoječih prostorov. Ti obstoječi prostori bi naj bili v oddelku nadloščilne slikarne. Za slikarno se bo pa uredil prostor tam, kjer je sedaj vajenski oddelok. Prostor slikarne, kjer bi naj bil bife, bi se delil na jedilnico, majhno kuhinjo, prednji prostor in bife. Kuhinja se bo uredila tako, da bo v njej mogoče na hitro zagreti ali skuhati manjše obroke hrane. Bife bo pa tudi opremljen s točilno mizo in hladilnikom, da bo omogočena hitra in dobra postrežba. Jedilnica bo pa tudi opremljena z mizami in stoli ter ogrevana. Po dograditvi restavracije v Libojah bo pa ta prostor služil tudi za delitev toplega obroka hrane, ki ga bo podjetje uvedlo. Dela na ureditvi prostora za bife, jedilnico in kuhinjo se bodo pričela izvajati julija in bodo zaključena približno do konca tega leta.

Izgotovljeni prostori bodo urejeni takole:

Mirko Mežnar

Mirko Mežnar

Kraj nam kažejo dosežani rezultati z domačim loščem

Dolgotrajni poizkusi, ki so se pričeli že pred več meseci in pri katerih so sodelovali domači in tuji strokovnjaki, so po nizu neuspehov končno dali prve rezultate.

Uvajanje novega lošča terja zlasti veliko opreznosti, preden se ta prične uporabljati v masovni proizvodnji. Vsaka presenečenja, s katerimi se poprej ni računalo in se nato pojavijo, napravijo neuporaben ne samo lošč, marveč celoten izdelek, ki po svoji vrednosti običajno nekajkrat prekaša vrednost samega lošča.

Dejstvo, da je loščenje zadnja faza tehnološkega postopka in da je že v prejšnjih fazah nastalo veliko stroškov, ki se povrnejo, če se izdelek tudi v zadnjih fazah posreči, odnosno se ne povrnejo, če izdelek zaradi napak pri poslednjih fazah roma med lom, narekuje veliko previdnost, preden se odločimo za uvedbo nove vrste lošča. Iz navedenih razlogov smo prešli postopoma na uporabo domačega lošča. Najprej so bili izvršeni številni laboratorijski in polindustrijski poizkusi.

Decembra lani (1959) in januarja letos smo uporabljali masovno zmes lošča, obstoječega iz 50% domačega in 50% uvoženega. Ko se je ta postopek že nekoliko utrdil in je vodstvo podjetja lahko prehodilo rezultate, smo prešli na uporabo samega domačega lošča. San domači lošč uporabljamo od začetka februarja 1960. Doslej dobljeni rezultati so zadovoljivi. Potrebna pa je še v naprej sistematična in skrbna kontrola rezultatov.

Lošča namreč še vedno ne moremo jemati kot 100% preizkušnega in zato se lahko zgodi, da se pojavijo nevspečnosti, za katere je važno, da jih pravočasno ugotovimo in tako preprečimo večjo škodo.

I. Jakob

Zamenjava poljske gline "Saraurer G2" z domačo glino "Dubrava"

Poljska glina "Saraurer G2" je bila brez dvoma ena najboljših glin, kar jih je naše podjetje po vojni predelovalo.

Odkrita ni bila po naključju, marveč smo po preizkušnji številnih domačih in tujih glin ugotovili, da ima ravno glina "Saraurer G2" mnogo ugodnih lastnosti, ki so za procese v našem podjetju važne. Glina "Saraurer G2" se pridobiva v ogrodnih glinokopih v vzhodni Šleziji blizu kraja Jelena hora (Hirschberg). Odlikuje jo poleg ostalih dobrih lastnosti tudi njena humogenost.

Po velikih nalivih, ki so nastopili lansko jesen, je bil glinokop zalit in za daljše obdobje nesposoben za dobavo gline.

Po preizkušnji več vrst glin, katere bi morale zamenjati resno vrzel, ki jo je napravilo pomanjkanje gline "Saraurer G2" v naših surovinah, smo se odločili za glino "Dubrava". Ta glina sicer ni zdaleka tako dobra, kot "Saraurer G2", vendar je od vseh razpoložljivih glin še najbolj ustrezala našim nanonam.

Po različnih in dolgo trajajočih laboratorijskih poizkusih smo to glino nekako prilagodili našemu tehnološkemu postopku, vendar jo moramo jemati le kot začasen izhod, ki ga uporabljamo, dokler ne bo mogoče ponovno dobiti gline "Saraurer G2". Ponovna dobava bo možna verjetno že letošnjo jesen.

I. Jakob.

PREMIJE IN PRESEŽEK OD 1.IV. do 31.XII.1959.

ODDELEK	TEK. ŠT.	PRIMEK IN IME	TAR. POST.	URE V PRO. ČASU	URE PO NORMI	POVR %	PREMIJA	PRESEŽEK	SKUPAJ	POVR. NORM. URE	POVR. POST.	POVR. ZASLUŽEK
ŠAMOTNI	1	MIRNIK FRANC	68	228	1084	125	10725	9559	20284	120	101	12166
	2	PODTEJ ANTON	56	197	1387	113	6308	15493	21801	154	80	12278
SLIKARNA	3	PINTER MARIJA	55	57	1573	145	19776	35797	55573	171	94	16135
	4	PETRE MIRA	55	732	1088	139	12355	24609	36964	121	126	15229
SKLAD.	5	VRUNČ JANKO	62	231	1556	122	14140	23989	38129	173	96	16547
	6	PETEK ZOFI	55	32	1959	122	14337	23872	38209	218	75	16413
GHOTA	7	VALENČAK FRANC	62	33	1781	142	17254	49861	67115	198	101	19953
	8	PLANINŠEK ANTON	62	200	1696	142	16585	48112	64697	188	108	20249
LIVARNA	9	ZOREC FANI	49	144	1595	144	18657	42097	60754	173	94	16218
	10	MEDVED HELENA	54	137	1644	143	18414	37747	56151	179	93	16746
STRUG.	11	KOS TOŽEFA	55	104	1075	151	25708	33366	59074	953	116	17702
	12	BOSEDLA ANICA	57	13	1747	130	20943	28503	49446	194	86	10640
PRED. PEČI	13	BELE ANICA	44	37	1791	111	6793	13013	19806	199	56	11137
	14	CENTRIN PAVLA	44	1	1727	142	6557	10617	17174	192	54	10356
OKR. PEČI	15	VESELJKO ŠTEFAN	69	152	1768	120	14501	25733	40234	196	98	19191
	16	BUČAR DRAGO	63	145	1001	119	13681	24354	38035	211	88	18548
ZUN. SK.	17	KOLPANIČ FRANC	44	1235	603	172	6523	17524	24047	74	161	11951
	18	ŠIVAK EDO	44	966	677	137	4912	10696	15608	97	113	10932
RAZVRSC.	19	KOKOL ZOFIJA	44	45	1786	121	14233	17541	31774	198	62	12340
	20	ADRINEK ALOJZIJA	44	152	1798	121	14329	17489	31818	200	65	13068
PAKIRN.	21	PLANINŠEK MARIJA	43	244	1374	148	13653	32813	46466	153	84	12893
	22	GRMA MARIJA	43	49	728	150	7204	17447	24651	104	80	8294
PRODELAR.	23	TKAVC IVAN	57	475	1193	125	3607	14498	18105	132	100	13159
	24	KROFLIČ TOŽE	54	602	901	117	5509	12420	17929	100	110	11010

Ta razpredelnica prikazuje nekaj primerov preseganja norm in zasluzka nad tarifno postavko.

V razpredelnici lahko vidimo, koliko ur so delali posamezni delavci po normi, kakšen povprečen % so dosegli, koliko premij in presežka so za to prejeli in kakšen povprečen zasluzek so dosegli.

GIBANJE DELOVNE SILE V I. ČETRTLETJU

Če primerjamo gibanje delovne sile z lanskim letom za isto obdobje, bomo videli, da je bila razlika v gibanju samo za 1 delavca. Od januarja do aprila so se izvršile naslednje spremenbe:

Stanje 31.12.1959			Prišli			Odšli			Stanje 31.3.1960.		
M	Ž	SK	M	Ž	SK	M	Ž	SK	M	Ž	SK
215	285	500	13	2	15	21	2	23	207	285	492

Iz gornje preglednice vidimo, da je fluktuacija še vedno precej velika. Vzrok temu je predvsem pomanjkanje stanovanj. Delavci, ki se na novo zaposlijo iz oddaljenih krajev, zaradi prevelikega napora kmalu onagajo in zapustijo naše podjetje. Po razlogih prenehanja delovnih razmerij se delijo takole:

Upokojenih	umrli	V JLA	San. zap.	Na last. željo	SK
1	2	6	2	12	23

Kakor vidimo, je še največ zapustitve dela na lastno željo. To so bili predvsem nekvalificirani delavci. Tudi smrt nan v tem letu ni prizanašala in smo v tako kratkem času izgubili 1 delavca in 1 delavko.

Če ponislimo, da je bilo v lanskem letu v celoti 5 sanovoljnih zapustitev, je število sanovoljnih zapustitev v I. četrtnetju kar veliko.

Predvsem pa bomo letos izgubili delovno silo, ker bodo delavci odšli v pokoj. Do sedaj je vložilo že 6 tovarišev in tovarišic prošnje za upokojitev. To število pa še ni dokončno.

Poseben problem v našem podjetju pa je noška delovna sila. V podjetju imamo zaposlenih 58% ženske delovne sile in večina od njih opravlja težko delo, v tem je tudi vzrok za visok bolniški stalež. Kljub vsemu prizadevanju pa noške delovne sile ni mogoče dobiti.

Žorka Godler.

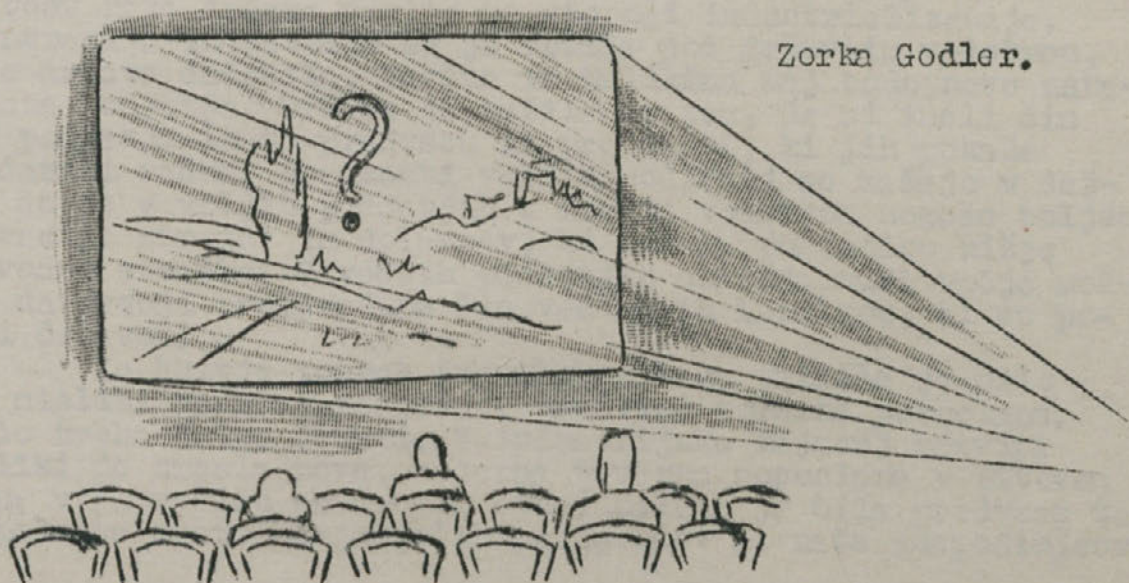

O LIBOJSKEM KINU

S 1.1.1960 je kino podjetje Svoboda Liboje prenehalo obstajati. Pri DFD Svoboda pa se je ustanovila sekcija kina, ki ima svoj upravni odbor, komisijo za naročanje filmov, upravnika kina itd. Vsi filmi se izbirajo za eno leto v naprej tako, da se sedaj predvajajo filmi, ki so bili naročeni že v preteklem letu. Odbor, ki je bil določen za izbiro filmov, pa jih naroča za leto 1961.

Veliko je kritike, češ da so filmi slabi ter enolični. Vsak, kateri obiskuje kino, ve da je obisk zelo slab in da je dvorana polna samo takrat, če predvajajo pustolovske filme. Pri takem obisku ni nogoče naročiti boljših filmov, ker se mora ta sekcija vzdrževati iz lastnih sredstev, ki pa ne zado- stujejo zaradi slabega obiska. Starejše obiskovalce smo izgubili predvsem zaradi nereda, ki vlada med predstavami v dvorani. Starši naj bi svoje otroke pošiljali na matineeje, nanesto da jih vodijo na redne predstave, kar njihov jok in vpitje motita ostale obiskovalce kina. Med odmori, ki so nujni, ker nimamo 2 aparatov, je zelo neugodno, ker predvsem mladina vstaja ter hodi ven kar, pa ni potrebno, saj se po drugih kra- jih predvajajo filmi po 2 uri nepretrgoma in zaradi tega še ni bilo nobenih pritožb. Prav bi bilo, da bi obiskovalci upošte- vali red, ki je bil razobešen v samem poslopju, kakor tudi objavljen po zvočniku. Predvsem se tega nočejo držati kadilci in kadijo v dvorani, kar pa zelo moti pri predvajanju filmov, saj je dvorana po drugi pavzi zakajena in so slike zaradi tega zelo motne. Kino je v našen kraju skoraj edina kulturna pred- stava, ki se je nogoče udeležiti tudi med tednom, zato bi bilo prav, da bi bilo več obiskovalcev. Mi pa bomo skrbeli za to, da boste s sporedom filmov v bodoče zadovoljni, ker bomo skušali dobiti za vsakogar nekaj. Če pa bo obisk še naprej tako slab, bomo postavljeni pred dejstvo, da bomo morali to sekcijo opu- stiti. Ni dovolj, da iz dohodka plačujemo sami filme, najjennino dvorane, električni tok ter razno osebje, ampak moramo nisliti tudi na iztrošenost aparata, ki ga bo treba zamenjati z novim. Vse to pa je nemogoče, če ne bomo dosegli tega, da bo dvorana pri vsaki kino predstavi polna. Upano, da boste te navedbe pra- vilno razumeli in v bodoče tudi vi s tem, da boste obiskovali kino predstave, prispevali svoj delež za kar najboljše delo društva Svobode oz. kino sekcije.

Zorka Godler.

POTNIKI V SLUŽBI KOMERCIJALE

Danes ne more dejansko nobeno podjetje, ki proizvaja dobrine za široko potrošnjo, uspešno poslovati, ne da bi v svoji komercialni službi zaposlovalo potnike.

V dobi planskega razdeljevanja potniki vsekakor niso bili potrebni. Za podjetja so komercialno službo opravljale razne direkcije različnih skupin proizvajalcev. Komercialna služba je takrat imela lahko delo. Razdeljevala je to, kar je bilo proizvedeno, ne glede na kvaliteto na katero se je malo gledalo. Potrošnik je bil zadovoljen s tem, kar je dobil, in se ni oziral na kvaliteto, barvo, lepoto, obliko in druge uporabne vrednosti izdelkov.

To je povsem razumljivo. Strahotna druga svetovna vojna je izčrpala zaloge, deloma uničila gospodarska poslopja in tovarne. Tovarne, ki so v mirni dobi proizvajale dobrine za široko potrošnjo, so se spremenile v tovarne za proizvodnjo vojnega materiala. Poleg tega je moralo nujno priti do ljudske revolucije, ki je bila zasnovana že v najbolj vročih dneh vojne vihra. Kapitalistični sistem v naši državi se je moral unakniti naprednejšim revolucionarnim silam. Razumljivo, da kapitalisti v zapuščenih obratih niso pustili napisanih proizvodnih postopkov. Delavski razred je moral sam vzpostaviti proizvodne odnose ter se s svojimi zmogljivostmi čimprej vključiti v verigo proizvajalcev dobrin za delovne ljudi.

Popolnoma razumljivo je, da v tem obdobju ni bil potreben posrednik med proizvajalci in trgovino na debelo in drobno - trgovski potnik. Z obdobjem obnove se je normaliziralo naše gospodarstvo. Pred vojno in kratek čas po njej sta jugoslovansko tržišče oskrbovali s keramičnimi izdelki le dve gospodarski enoti: naša tovarna kot najstarejša te vrste proizvodnje in mlajša zaječarska. Potrebe potrošnika je dopolnjeval uvoženi porcelan. Torej še niso dozoreli pogoji, ki bi terjali nastavev potnikov. Trgovec je sam prišel po blago, ker je gospodinjska keramika nujen pripomoček vsakemu gospodinjstvu.

V povojnem industrijskem razvoju smo dosegli velike uspehe predvsem zato, ker današnji gospodarski in politični položaj onogočata, da vodimo samostojno gospodarsko politiko. Zato je bil ključ za rešitev naše gospodarske zaostalosti lahko le v razvoju industrije. Tako je postala industrializacija dežele osnovna naloga naše gospodarske politike. Gospodarsko razvitost neke države merimo po stopnji industrializacije. Koncentracija industrije se je vršila pod državnim vodstvom, saj je država določala, kakšna in kolikšna naj bodo novo ustanovljena podjetja. Država je težila za tem, da bi imeli čim večja podjetja in to predvsem iz prednosti, ki jih pokaže gospodarski račun. Prednosti večjih podjetij se kažejo v dejstvu, da je v večjih podjetjih z dobrim vodstvom mogoča boljše kooperacija strojev in delavcev, ki ima za posledico nižje proizvodne stroške. V večjih podjetjih obstoje tudi večja možnost, da osvoji proizvodnje čim več novih izdelkov, ki so potrebni delavcu.

Za kritje potreb jugoslovanskega tržišča je bilo nujno misliti na nova podjetja, predvsem tovarne porcelana. Ni bilo treba dolgo čakati. V industrijsko najmanj razviti republiki je zrastle nova, moderna tovarna porcelana v Titovem Velusu; v Zaprešiču pa druga. Njena naloga je bila predvsem ta, da dopolnita vrsto manjkajočih proizvodov za naša gospodinjstva,

gostinstvo in gradbeno dejavnost. Še važnejša naloga pa je, da znanjšajo devizno bilanco, znanjšajo porabo deviznih sredstev za uvoz porcelana. Zelo važno za državo je, da se na vseh področjih osamosvoji ter da ni odvisna od drugih držav.

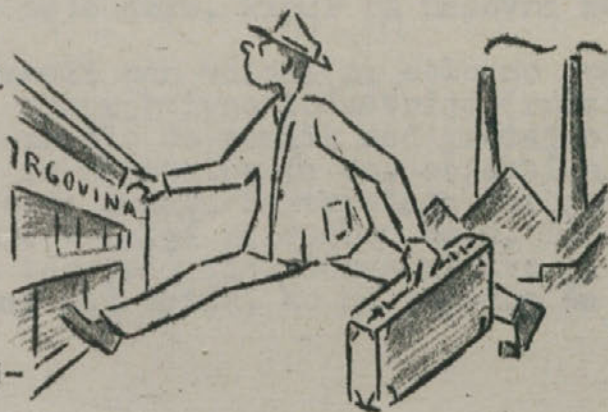
Z izgradnjo novih tovarn nastaja konkurenca z že obstoječimi tovarnami. Konkurenca se lahko odraža različno: v samem materialu, oblikah, kvaliteti, ceni in ostalih prodajnih pogojih. Z naraščanjem industrije se nanjša brezposelnost, večja standard prebivalstva in kupna moč. Sani pozitivni faktorji blagostanja države. Konkurenca pa ina še drugo stran. Razvija se borba za osvojitvev tržišča na vseh področjih države, borba za dobro mesto proizvedenih izdelkov, borba za obstoj in razvoj podjetja. Podjetje, ki ina širok asortiman izdelkov, ki so kvalitetno na višini, s solidnimi prodajnimi pogoji, dobro prodajno politiko ter dobro potniško službo, nora uspevati. Le najboljše uspevajo, le - tisti, ki inajo dobro delovno silo na delovnih mestih v proizvodnji in seveda tudi pozitiven gospodarski račun.

Iz raznih poročil je razvidno, da v prvem četrtletju letošnjega leta pa tudi četrtletju lanskega nismo mogli izvršiti dobave po vseh sprejetih naročilih. S tem v zvezi lahko nekdo postavi vprašanje, zakaj še kljub temu zaposluje potnike v komercialni službi? Odgovor na to je deloma pojasnjen že v gornjih odstavkih. Sedaj pa poglejmo, kaj je sploh potnik in kakšne so njegove naloge.

Potnik je pooblaščen predstavnik podjetja s pooblastilom, določenimi nalogami in pravicami, ki so določene s pogodbo. Njegova osnovna naloga je, da na določenem področju proda planirano količino proizvedenega blaga, zastopa koristi podjetja, vzdržuje stalne poslovne stike med trgovsko mrežo, potrošnikom in proizvodnjo. Delo se odvija po navodilih direktorja in komercialnega oddelka ter po zdravi presoji samega potnika. Potnik nora biti dober trgovec, taktik, dober poznavalec običajev na določenem področju. Poznati nora mentaliteto ljudi, s katerimi vzdržuje poslovne stike. Podjetju sproti poroča o ukrepih konkurenčnih podjetij, zasleduje gibanje tržišča, ker ga san komercialni oddelk ne nora. Podjetju posreduje želje kupcev in potrošnikov, njihove pripombe na kvaliteto, prodajne pogoje, napake pri odpreni in še nešteto drugih pripomb, ki se pojavljajo na tržišču.

Potnik je posrednik med proizvodnjo in trgovsko mrežo ter neposrednim potrošnikom. Uspehi dobrega, sposobnega, vsestransko razgledanega potnika so za podjetje in seveda tudi za komercialno službo vsekakor neprecenljive vrednosti. Zelo dobrodošel je podjetju potnik, ki nu ni prvi pogoj samo zaslužno plačilo, pač pa tudi vsakokratna pripraviljenost, da se žrtvuje za podjetje in da opravlja vse naloge, ki so navedene zgoraj.

Če hočemo biti nepristranski, nora priznati, da potniška služba v industrij-

sko nočno razviti državi, tam kjer je več podjetij z enako dejavnostjo, vsekakor ni lahka. Tržišče je zelo nestalno. Pretresajo ga rast in padanje kupne moči, kreditne sposobnosti, nastopi nrtvih mesecev za določene proizvode, ki niso življenjsko važni, vpliv uvoza ter druge gospodarske nujnosti.

Komercialna služba ima lahko nalogo takrat, ko je že razpletla svojo mrežo odjenalcev, ko je dosegla stopnjo gotovosti, zaupanje trgovske mreže in seveda in prvi vrsti zaupanje potrošnikov. Kot smo že rekli, je zasluga za uspeh podjetja odlična kvaliteta in dobra potniška služba. Tržišča ne smemo zapostavljati, potrebno ga je vedno vzdrževati kot stroj in to je nogoče s potniki. Zanemarjeno tržišče prinaša usodne posledice. Konjunktarna doba ne sme onajati zaupanja v potnike in na trenutno manj opravičljiv strošek. Težko pridobijen uspeh se lahko hitro spremeni v neuspeh posebno takrat, ko nastopijo v podjetju težave v proizvodnji, kakršna je naša, ki je odvisna od kvalitete surovin in od dotrajanosti strojev. Kvaliteta proizvodov pade in takrat pride do popolnega izraza sposobnost, iznajdljivost, dobre poslovne zveze, ki jih je dosegla potniška služba.

Obdelali smo vsa obdobja našega povojnega gospodarstva ter povsod prišli do zaključka, da potniška služba ni bila potrebna. Za današnje dobo pa tega ne moremo trditi. Pri tem razvoju industrije, večanju standarda in nočni kupni moči je ekonomska opravičljiva uvedba potniške službe.

Rudi Šloser

VPLIV ZVIŠANIH TOVORNIN IN CEN SUROVINAM NA LASTNO CENO

Z Odlokom o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov, ki je začel veljati 1.1.1958, je podjetju onenogočno vsakršno popraviljanje cen, če se za to pokaže potreba. Pod kontrolo cen spadajo večinoma podjetja predelovalne industrije, ki proizvajajo izdelke široke potrošnje. V lanskem in seveda tudi v letošnjem letu smo bili prisiljeni, da prodajamo pod ceno, ker je postopek za prijavo cen zelo zanoten ter morajo podatki biti tehtni in ekonomsko opravičljivi. Pri nas se je pokazalo veliko odstopanje med lastno in prodajno ceno ravno pri krožnikih, ki so masovni proizvod in za prodajo najvažnejši za doseganje potrebne težine vagonov. Poskušali smo zmanjšati njihovo proizvodnjo ravno v času najvišje konjunktore, da bi zmanjšali finančno razliko. Ta ukrep ni bil najboljši, ker so naročila kupcev iz NR Srbije zelo ozka, sicer pa masovna ravno v skupini krožnikov.

Če bi Odlok o kontroli cen veljal za celotno jugoslovansko industrijo in tudi za ekstraktivno industrijo (rudarstvo) ter prevozna podjetja, ne bi prišlo do razlik med prodajno in lastno ceno. Rudniki prenoga in nemetalov pa so, objektivno gledano, upravičeni zvišati cene zaradi zastarelega strojnega parka, saj njihova proizvodnja temelji na ročnem delu. Tako vsaj zatrjujejo predstavniki teh podjetij. Nerazumljivo pa je, da rudniki povečujejo cene kar med letom, ko so pogodbe že sklenjene.

V začetku letošnjega leta pa se je povečanje provč raznahnilo. Pričelo je grozče vplivati na naše kalkulacije. Rudnikon prenoga so se pridružili tudi rudniki nemetalov in Jugoslovanska železnica. Za boljši prikaz naslednje številke:

1. Pregled povečanja cen surovin in pomožnih materialon

	Poraba po planu za 1.1960	Stara cena	Nova cena	Razlika med staro in novo ceno
lignit	t 8500	2.280.-	2.750.-	3,995.000.-
živec	t 250	14.000.-	15.000.-	250.000.-
Al oksid	t 40	73.300.-	77.000.-	148.000.-
kremenčev pesek	t 450	4.500.-	5.500.-	450.000.-
lesna volna	t 60	30.000.-	36.600.-	396.000.-
slana	t 40	8.000.-	10.000.-	80.000.-
filter platno	m 1100	1.147.-	2.880.-	1,906.300.-
papir	t 7 kg	182.-	205.-	161.000.-
rjavi prenog	t 1600	5.660.-	5.800.-	224.000.-
				<u>7,610.300.-</u>

Din 7,610,300.- predstavlja znesek med staro in novo nabavno ceno, franko nakladalna postaja. Povečani prevozi niso zajeti tu, temveč v posebni tabeli. Prikazane so samo najvažnejše surovine in pomožni materiali, ki najbolj vplivajo na kalkulacije. Poleg tega pa rastejo cene tudi drugim manj važnim materialon, brez katerih podjetje ne more biti, so pa potrebni za neprekinjeno proizvodnjo.

2. Pregled povečanih prevoznih stroškov za surovine

	Poraba po planu za 1.1960	Prevozni stavok 1959	Prevozni stavok 1960	Razlika med 1.1959 in 1960
Glina Saraurer G2	t 400	68.-	89.-	84.000.-
Glina IBH	t 310	68.-	163.-	294.500.-
Glina Ročov R 1	t 15	127.-	163.-	5.400.-
Kaolin Premier	t 15	127.-	163.-	5.400.-
Kaolin bolgarski	t 60	329.-	503.-	104.400.-
Glina Rudovci	t 300	143.-	263.-	360.000.-
Živec	t 250	442.-	608.-	415.000.-
Al oksid	t 40	320.-	330.-	4.000.-
Mavec	t 100	359.-	458.-	99.000.-
Lošči	t 110	161.-	311.-	165.000.-
Rjavi prenog	t 1600	16.-	32.-	256.000.-
Lignit	t 8500	16.-	28.-	1,020.000.-
Slana	t 40	123.-	341.-	87.200.-
Lesna volna	t 60	54.-	113.-	35.400.-
Grafit	t 60	240.-	377.-	82.200.-
				<u>3,017.500.-</u>

Novo železniške tarife so bile napovedane že v sredini leta 1959. V povprečju predstavljajo v naših pogojih 60% povišanje. Pričele so veljati 1.1.1960. Načelno so se tarife dvignile na kratkih odsekih, medtem ko so se na daljših nekoliko zmanjšale. Poleg tega je iz prejšnjih 24 tarifnih stavkov nastalo samo 10 stavkov. Zgoraj navedeni prevozni stavki pomenijo ceno za 100 kg tovora.

3. Pregled povečanih prevoznih stroškov za gotove izdelke

V letu 1959 smo plačali za prevoženih 1.720 ton pri povprečni daljini 350 km   din 13,209.600.-

V letu 1960 predvidevano za prevoženih 1.600 ton pri povprečni daljini 450 km in pri najmanjši teži vsakega vagona 5 ton

" 14,980.000.-

Razlika

din 1,241.691.-

4. Pregled povečanja cen krožnikov

Realizacija 1959		Plan 1960	
kosov	din	kosov	din
1.520.051	104,272.739.-	1,540.000	105,650.000.-

Gornji zneski so nišljeni po starih cenah. Za 1,540.000 krožnikov pa moramo dobiti ceno, ki nam bo dala znesek najmanj 116,120.000.- din. S tem zneskom bi končno pokrili proizvodne stroške, obratno in upravno - prodajno režijo s povprečnim 3% dobičkom ter razliko med starimi in novimi cenami surovin in prevoznih stavkov.

Celotno povečanje surovin in prevoznih stroškov pa je videti takole:

Povečanje cen surovin	din 7,610.000.-
Povečanje prevoznih stroškov surovin	" 3,017.500.-
Povečanje prevoz. str. gotovih izdelkov	" 1,241.691.-
Skupaj	din 11,869.191.-

Novo cene predstavljajo raven cen iz leta 1957. Predlog za povečanje cen je bil marejen v tem smislu. Pristojni državni organi so predlog malo zavlačevali, a končno so se dali pristank. Nove cene veljajo od 1. aprila t.l. naprej.

Kakšen vpliv bodo imele nove cene krožnikov na realizacijo prodaje v mesecu aprilu in maju, se danes še ne da predvideti. Tržišče smo sicer po potnikih obvestili o naši nameri, vendar moramo počakati, kaj bo prinesla stvarnost.

Rudi Šloser

Z a k a j i z v a Ź a n o

Za razumevanje naše zunanje trgovine je potrebno, da imamo pred očmi dejstvo, da je naše gospodarstvo del svetovnega gospodarstva, ker je blagovna izmenjava med našo in drugimi državami nujna. Ravno tako je naše podjetje del jugoslovskega gospodarstva in kot takšno moramo težiti za tem, da doprinesemo svoj delež k izmenjavi strukture zunanje trgovine in za znanjšanje pasivne trgovinske bilance.

V naši zunanji trgovinski politiki se odražajo tako socialistične kot kapitalistične značilnosti. Socialistični odnosi se izražajo v težnji, da bi našo zunanjo trgovino prilagodili potrebam našega socialističnega gospodarstva in da bi se med državami uveljavili odnosi medsebojno pomoči. Kapitalistične značilnosti pa se izražajo v sanem poslovanju, pri

čener zasledujeno neposredno koristi. Izražajo se tudi v tem, da skušamo navozati stike prodvsem z manj razvitimi državami kajti na ta način se nam glode na našo razvitost kaže večji ekononski uspeh.

Z vseni državami s katerimi trgujemo, sklepa naša država dvostranske sporazune. Sporazuni določajo vrsto in količino blaga, ki ga bomo izvažali in uvažali. Zunanjo trgovino prilagajamo potreban našega gospodarstva.

Z izvozom se ustvarjajo sredstva za potrebe našega gospodarskega razvoja in za kritje inozenskih plačil. V našen izvozu še prevladuje izvoz neobdelanih in polobdelanih proizvodov, živil in drugo. Izboljšati moramo strukturo zunanje trgovine. Povzpeti se moramo med države, ki pri mednarodnem trgovanju ničesar ne izgubljajo, ampak morda celo pridobivajo del vrednosti na račun drugih držav.

Z uveljavitvijo delavskega samoupravljanja in gospodarske osamosvojitve so podjetja dobila možnost, da samostojno ali po posredniku nastopajo tudi na svetovnem trgu. Država zunanjo trgovino regulira s tako imenovanimi izvoznimi količniki ali koeficienti. S koeficientom država krije razliko med domačo in svetovno ceno. Obenem jih uporablja za reguliranje velikosti izvoza in uvoza. Če obstaja interes, da se izvozi čim več nekega blaga, se predpiše ten večji koeficient.

Struktura naše zunanje trgovine se je znatno spremenila v prid industrijskih proizvodov. Iz tega vidimo, da je zunanjšani agrarni izvoz nadomestil industrijski izvoz. Tako se v naši zunanji trgovini zrcali preobrazba Jugoslavije od agrarne v industrijsko-agrarne državo.

Kljub temu, da je trenutno visoka konjunktura na domačem tržišču, izvažamo naše izdelke. Že danes moramo nisliti na to, da bodo po rekonstrukciji naše proizvodne zmogljivosti večje. Lahko pride tudi do viškov proizvodov. Zato moramo že danes ustvarjati temelj naši lastni zunanje trgovinski politiki. Potrebno je, da se najprej uveljavimo na svetovnem tržišču. Pridobiti si moramo krog kupcev, katerim bomo prodajali naše izdelke. Sani si moramo ustvariti sredstva za potrebe uvoza reprodukcijskega materiala.

Uveljavitev na svetovnem tržišču pa ni lahka. S posrednikom vlagamo mnogo truda, večkrat tudi zastoj, da osvojimo katero zaninivo tržišče. Uspehi so težki, njihova pot pa zelo dolgotrajna.

Rudi Šloser.

ŠE NEKAJ MISLI O PRAVILNIKIH

Čeprav je bilo že dosti razprav in govora o popravkih tarifnega pravilnika, prenijskega in pravilnika o normah, so še vedno nekatere nejasnosti pri nekaterih članih kolektiva. Pravilniki še niso potrjeni, so pa že razobešeni v vseh oddelkih, tako da že lahko razpravljamo o njenju celotnega kolektiva. Nejasnosti glede pravilnikov bi lahko nekako delili na 3 poglavja:

1. Zakaj je prišlo do sprememb pravilnikov
2. Kaj želimo doseči s popravki
3. Kako bodo popravki vplivali na prejenke posameznikov

Vsi navedeni pravilniki so bili potrjeni za dobo enega leta z veljavnostjo od 1.4.1959 do 1.4.1960. Iz navedenega je nejasno ali bi morali pravilnike ponovno sprejeti in potrditi tudi, če bi se v navedenem obdobju pokazali za vsestransko dovršene in na nje ne bi bilo pripomb. Ker pa slednjega ne moremo potrditi, vsaj za nekatera določila v pravilnikih ne, ki so se med letom pokazala za premalo obdelana ali določena bodisi v korist posameznika ali skupnosti, je moralo priti do nekaterih sprememb, popravk ali dopolnitev. Na kratko: sprejemanje novih pravilnikov sta narekovali naslednji nujnosti:

- a. Iztečen rok za veljavnost pravilnikov
- b. Nekatero pomanjkljivost, ki pa so vsekakor opravičljive, če računamo s tem, da je bil n. pr. lanškooletni prenijski pravilnik prvi v našem podjetju in smo že pri sprejemanju računali na večje nepravilnosti in nesorazmerja, kot so se pokazala v praksi v navedenem obdobju.

Kaj želimo doseči s popravki?

Ta želja je že stara toliko, kot so stari pravilniki: določiti tarifno postavko sorazmerno po vrednosti oz. težini dela, v obliki premije nagraditi tiste, ki se s svojim delom družbi več doprinašajo in vskladiti norme oz. akorde tako, da bodo zahteve ali merila za potrebna dela v enakem obdobju in z enako urno postavko za vse enaka.

Popravki tarifnega pravilnika so bili opravljeni za tista delovna mesta, ki niso bila vsklajena s sorodnimi delovnimi mesti, in tam, kjer je problem zaposliti novo delovno silo zaradi prenizkih postavk (delavnice, tehnični, računalnovodski in komercialni sektor, nakladalci in še nekaj drugih delovnih mest).

Premije se po novem pravilniku bolj progresivne predvsem za tiste, ki delajo po normi iz. v akordu, saj se začne že obračunavati s prvim odstotkom prekoračene norme. V starem pravilniku je bil start za premijo v večini delovnih mest šele pri 110% doseganju.

% doseganja	od 70-100 norma ur	100-130 ur	130-160 ur	160-190 ur	190-220 ur
105%	100	300	450	600	675
110%	225	675	975	1275	1425
115%	375	1125	1575	2025	2100
120%	525	1575	1875	2775	3075
125%	675	2025	2475	3525	3900
130%	825	2475	3075	4275	4725

Novi pravilnik vsebuje še naslednje bistvene popravke:

Pravico do premije na dohodek podjetja so pridobili tudi tisti delavci, ki delajo v režiji na začasnih delih (gradnja nove počti) nad en mesec.

Delavnice so bile v prejšnjem pravilniku vezane na dohodek podjetja.

Z-novin pravilnikom so vezani upravičenci teh delavnic na znižanje celokupne lastne cene podjetja.

Vsi tisti upravičenci, ki so bili vezani na doseganje plana podjetja po količini in vrednosti, so z novim pravilnikom vezani na doseganje plana podjetja po vrednosti.

Največ razpravljanja je naravno o popravkih pravilnika o normah. Že v eni od prejšnjih števil "Keravnika" je bilo o tem nekaj napisanega, toda to je bilo v času, ko je komisija pričela šele z delom in še niso vedeli za nesorazmerja med posameznimi postavkami na enoto in med oddelki. Večini je prvotno izračun (povprečno doseganje norme v letu 1959 preračunano na 100% s tem, da je postavka na enoto ostala neizpremenjena) ostala, so pa primeri, kjer je morala komisija znižati tudi postavko za enoto. Do znižanja postavk je prišlo predvsem v livarni in slikarni in to pri novejših normah, ki so bile v povprečju za eno leto dosežene tudi 170%.

Drugi vzrok za znižanje postavk za enoto pa je ta, da sta bila dva po težini in količini dela popolnoma enaka izdelka ocenjena različno, to je preračunana na višjo in na nižjo urno postavko.

Tretji vzrok pa je povprečna plača po oddelkih, kjer so približno enake zahteve po sterilnosti, težini in pogojih dela, plača pa je bila različna tudi za 20 in več dinarjev na uro. Na osnovi navedenega je komisija morala vskladiti norme med oddelki in postaviti vse v enak položaj, kajti pustiti še nadalje tako visoko doseganje novejših norm bi bilo krivično do tistih delovnih mest, kjer so norme že ustajljene. Da je ta način pravilen, se je pokazalo že ob priliki tolmačenja pravilnikov v nekaterih oddelkih, kjer so delavci sami nakazovali nekatere nepravilnosti merjenja učinka dela, saj so bili izplačani za enaka ali celo lažja dela sorazmerno visoki zaslužki.

Ernest Polanc

ALI ŽE VESTE . . . . .

- da je Oblo Žalac na vse osebne prejemke, obračunane po 1. aprilu t.l. uvedel dopolnilni proračunski prispevek, in sicer 8% na stopnjo rednega proračunskega prispevka. Po tem izračunu moramo odtegniti 1,04% od bruto osebnih prejemkov. Vsi prispevki se delijo:

22% na prispevek za socialno zavarovanje
 13% na redni proračunski prispevek
 1,04% na dopolnilni proračunski prispevek

Dopolnilni proračunski prispevek je bil uveden po sklepu občinskega sveta. Pri trošenju teh sredstev se v zakonu o prispevkih še posebej opozarja na umno gospodarjenje in vlaganje tiste komunalne potrebe, ki zaradi izredne potrebe narekujejo tak ukrep.

- da so inšpekcijski organi družbenega knjigovodstva predlaganemu zaključnemu računu pritrdili brez zahtevka spremembe. To dokazuje, da je ustvarjeni dohodek in njegova razdelitev v skladu s perspektivnimi tezami družbenega razvoja in da upravni organi podjetja dobro gospodarijo v sodelovanju z upravo. Triletni prikaz v ooo din in indeksno nam ponazoruje:

	1957		1958		1959	
družbeni proizvod	241,603	100	332,233	137	416,259	173
čisti dohodek	79,633	100	104,329	131	151,857	190
skladi podjetja	2,935	100	8,361	285	24,321	830

Družbeni produkt je narasel za 73% od leta 1957, temu ustrezno, delno tudi s popravljeno osnovami za obračun prispevka iz dohodka, pa se je povišal čisti dohodek podjetja.

Ekonomska stabilizacija v letu 1958 nam je zaganjala pogoj razširjene reprodukcije, ki nam jo bo I. faza rekonstrukcije onogočila izvajati in s tem v perspektivi odprala bojazen možnosti ponovitve gospodarske krize podjetja.

- da je izšla 2. številka revije "Sodobno gospodinjstvo", ki je namenjena predvsem zaposlenim ženam in materam. V naslednjem članku vas seznanjamo z vsebino imenovane revije, ki jo priporočamo tudi našim ženam.

"SODOBNO GOSPODINJSTVO" št. 2/1960

Pravkar je izšla druga letošnja številka "Sodobnega gospodinjstva". Na svojih 32 straneh prinaša kopico zanimivega branja za vsakega, zlasti za zaposlene žene in matere.

V začetku beremo članek o pomenu šolskih kuhinj za zdrav razvoj in boljše učne uspehe šolskih otrok. Mnogi starši bodo z zanimanjem prebrali članek o tem, kako so v Lemartu v Slovenskih goricah znali narediti roditeljske sestanke zanimive in privlačne. Zaposlene žene, ki jim domače gospodinjstvo jenlje dosti preveč časa, bodo v članku o servisni službi stanovanjske skupnosti lahko našle pot, kako bi tudi v lastni stanovanjski skupnosti brez posebnih težav prenesle posamezna gospodinjska dela v servise. Tiste gospodinje, ki same poročajo v servisnih pralnicah, bodo vesele navodil za strojno pranje navadnega perila in perila iz umetnih vlaken. Ta navodila bodo dobrodošla tudi strokovnim nočim v servisnih pralnicah. Pralnice in pralne stroje zadeva tudi anketa v tej številki, ki bo pomagala osvetliti nekatera vprašanja okrog pranja izven gospodinjstev.

Bralci so veseli, če revija v njihoven imenu predlaga izboljšave, ki bi bile koristne za vse potrošnike. V tej številki bodo lahko brali o predlogu za boljši način izdelave kuhinjske enajlirane posode in o posnemanju vrednega načina prodaje mesnih in mlečnih izdelkov v celjski sanopostrežni trgovini.

S področja oblačenja beremo o novostih in pomanjkljivostih letošnjega sejna node in nodne revije. Prav je, da se je revija spoznala tudi zakona o gospodinjskih pomočnicah in objavila osnovna načela, ki se jih morata držati gospodinja in gospodinjska pomočnica.

Druga številka prinaša tudi nadaljevanje in konec članka o gorivih, o kurjenju in o gospodinjskih kuriščih. Ob pojavu prve domače peči na trajno gorenje je prav, da je objavila revija članek o načinu kurjenja v taki peči, ki je zaradi svoje praktične vrednosti ter lepe zunanje izdelave postala zelo priljubljena v gospodinjstvih.

S področja prehrane prinaša revija zanimiv članek o piščancih - brojlerjih, o pomanjkljivostih v delovanju naših hladilnic in o bananah.

Revija "Sodobno gospodinjstvo" izhaja mesečno. Izdaja jo Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, Miklošičeva 4, kjer se lahko tudi naroči. Letna naročnina zhaša 500.- dinarjev.

VPRAŠUJTE - ODGOVARJAMO

Vprašanje: Zakaj ne uporabljamo v naših gnotah več gline "Govce" in katere so njene osnovne lastnosti?

Odgovor: Gline "Govce" uporabljamo za izdelovanje gnote, iz katere se izdelujejo vsi izdelki mehke kamnine. V recepturi za sestavo gnote sodeluje glina "Govce" s 25%.

S poizkusi se je ugotovilo, da je ta % najvišji in da bi dodajanje večjih količin gline "Govce" povzročalo razne nevšečnosti v tehnološkem procesu. Med te nevšečnosti štejejo zlasti težave v strugarni in livarni, ki nastopajo zaradi neplastičnosti te gline. Neplastičnost gline "Govce" bi inela pri procentualno večji prinesu za posledico pustost gnote, kar bi znižalo kapaciteto strugarne in povečalo tudi lom v strugarni. V livarni bi se to odražalo v krhkosti črepinje. Na transportu iz strugarne in livarne k pečen bi se povečal transportni lom - prav tako zaradi krhkosti.

Najvažnejša okolnost, ki preprečuje večji dodatek gline "Govce", pa je dejstvo, da bi pri zvišanju % dodatka te gline znatno porastel lom pri prven žganju. Izdelki, ki vsebujejo večje količine gline "Govce", so tudi nagnjeni k tvorbi lasnic, ki predstavljajo enega osnovnih in najvažnejših, poleg tega pa najtežje rešljivih problemov v silikatni keramiki.

Glina "Govce" je pusta glina, ki da pri žganju zelo lepo belo barvo. To je tudi njena največja odlika. V rudniku se nahaja v homogenih slojih.

H U M O RM i s t i c i z e m

France: "Tudi Ti, Martin, praznuješ ,velikonočne praznike'?"

Martin: "Kako le moreš misliti kaj takega! S tem sem že davno opravil!"

France: "Mislil sem na tista rdeča jajca, ki si jih prinesel s seboj za malico".

Martin: "A, glede tega misliš! Veš, ta vrag kurji mi je prejšnji teden požrl vso rdečo barvo, ki mi je ostala od pleskanja, posledice pa so se pokazale na jajčkih!"

Š A H

Ja, šah, некоč kraljevska igra, danes že dostopna in znana vsem kot Dolenčev biljard! Pa vendar ni tako nedolžna, kot si marsikateri zamišljajo. Tu ne "zašpilaš" v vsem letu (tudi če vštejemo službeni čas z vsemi dajatvami in prispevki) toliko kot Ameriški milijonar v enem večeru pa v eni izmed drugorazrednih igralnic v Cikagu.

Pa vendar v tem primeru "je šlo za res".

Zaročenec je bil vnet šahist. Zaročenka mu je sicer še dovoljevala odhode v kljub, toda vedno več protestov je bilo. Končno sta se le sporazumela:

On naj še nadalje igra šah v svojem klubu, ona pa bo pričela kot začetnica v Domu "Svobode".

Ni imela sreče. Za partnerja je dobila nekoga, ki je to igro sovražil, še bolj kot ona. Ko mu je v 9 potezi napovedala "šah-mat", je prišlo do naslednje razprave:

On: "Nisem igral zaradi igre, ampak iz dolgočasja".

Ona: "Tudi jaz! Igram zato, ker me je zaročenec silil k temu".

On: "Predlagam nekaj boljšega! Danes teden napraviva skupen izlet!"

Ona: "Sama? Kje pa bo moj zaročenec?"

On: "Ta čas, ko bova mičva na matičnem uradu, bo on v klubu igral šah!"

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Božo Lukman.
Izdaja Keramična Industrija Liboje — Celje.
Prispevke dostavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vračamo.